



JANUARI 2020

STINT SOM KUNSKAPSRESURS

AGNETA BLADH



Innehållsförteckning

| | |
|---|----|
| Uppdraget..... | 1 |
| Tillvägagångssätt | 1 |
| STINTs roll..... | 1 |
| Utvecklingen av internationalisering vid universitet och högskolor sedan 2014 | 3 |
| Aktörer inom främjandet av internationalisering av högre utbildning och forskning | 6 |
| Hur har STINTs strategi uppfyllts när det gäller STINT som kunskapsresurs?..... | 8 |
| Allmänt omdöme..... | 8 |
| Har STINT nått upp till sina mål?..... | 9 |
| Vilken kunskap har STINT bidragit till att ta fram?..... | 10 |
| Rapporter och seminarier | 10 |
| Delegationsresor och rektorsmöten | 11 |
| Internationaliseringsindex..... | 12 |
| Kina-satsningen | 12 |
| Reflektioner runt STINTs agerande som kunskapsresurs..... | 14 |
| Mindre och medelstora lärosäten..... | 14 |
| Målgruppen förändras | 14 |
| Högre utbildning..... | 15 |
| Specifika områdesinsatser..... | 16 |
| Konsultinsatser | 16 |
| Sammanfattning av resultaten..... | 17 |
| Rekommendationer - hur kan STINTs verksamhet som kunskapsresurs vidareutvecklas? | 18 |
| Främja synergier för att STINTs bidrag ska bli mer strategiska | 18 |
| Utveckla ”internationaliseringskurser” | 18 |
| Riktad och uppdaterad omvärldsanalys, eventuellt i kombination med utlandskontor | 19 |
| Låt riskanalyser och etiska aspekter vara ständigt närvarande | 19 |
| Samarbeta med andra aktörer | 20 |
| Skräddarsy analyser och stöd..... | 20 |
| Undersök möjligheten att ändra stadgarna | 21 |
| Avslutningsvis | 21 |
| Intervjupersoner..... | 22 |
| Referenser | 23 |

Uppdraget

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT, har efter hand alltmer eftersträvat en utveckling mot en position där dess kunskap och nätverk gör att STINT kan bidra till internationalisering på fler sätt än stiftelsen gjort under sina första 15-20 år. Det formaliserades i STINTs strategi 2014, där ett uttalat tyngdpunktsskifte gjordes mot att vara en kunskapsnod inom internationalisering. Under senare år har flera satsningar gjorts i denna riktning för att långsiktigt etablera STINT som en nationell kunskapsresurs inom strategisk internationalisering.

Agneta Bladh har ombetts att utvärdera STINTs satsningar att vara en kunskapsresurs inom internationalisering. Därmed avses STINT-drivna projekt och aktiviteter som primärt drivs utanför specifika program i huvudsak inriktade mot enskilda forskare och lärare, men också potentiella synergier mellan rollerna som kunskapsresurs och finansiär.

I den verksamhet som har bedrivits i avseendet kunskapsresurs finns

- (i) rapporter, både tematiska och länderrapporter
- (ii) rektorsresor, delegationer och specifika rektorsmöten; både från och till Sverige
- (iii) STINT Forum och andra seminarier
- (iv) nyhetsbrev
- (v) internationaliseringsindex
- (vi) Kina-satsningen

Huvudfrågan för utvärderingen är att bedöma om och i så fall hur denna del av STINTs verksamhet efter 2014 har bidragit till kunskaps- och policyutveckling samt rekommendera hur denna verksamhet kan vidareutvecklas.

Tillvägagångssätt

Utredaren har studerat dokument från STINT, såsom stadgar, rapporter, skrivelser, protokoll och revisionsrapporter samt intervjuat ett antal personer från lärosäten, forskningsfinansiärer och andra myndigheter (se bilaga). Merparten av de personer som har intervjuats har ledningsfunktioner på lärosäten och myndigheter, vilket medför att det är ledningsperspektivet som dominerar. Hade personer som sökt eller erhållit medel i STINTs program intervjuats, hade förmodligen ett delvis annorlunda resultat erhållits. Utredaren har också egen specifik erfarenhet inom fältet internationalisering, bl.a. genom rollen som regeringens utredare under perioden mars 2017 – november 2018 för att öka internationalisering av universitet och högskolor. Utredaren deltar också i STINTs referensgrupp för Kina-satsningen.

STINTs roll

I dagens läge är STINT den enda aktör som har främjandet av internationalisering av högre utbildning och forskning som huvuduppgift. Andra organisationer, som forskningsfinansiärer, Universitets- och högskolerådet, Svenska Institutet och forsknings- och innovationsråden, har internationaliseringsuppgifter, men dessa är antingen inbakade i de kärnuppgifter som finns och länkade till specifika utlysningar (forskningsfinansiärerna), är mycket specifika till sin karaktär (t.ex.

att stödja med mobilitetsprogram, stipendiering och antagning av utländska studenter) eller står inte lärosätena tillräckligt nära (forsknings- och innovationsråden). STINT är en stiftelse och som sådan en oberoende aktör. Det innebär en skillnad mot myndigheterna, som inte kan vara på armlängds avstånd från regeringen.

STINTs styrka gentemot både lärosätena och andra aktörer är att stiftelsen ska koncentrera sig på att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning och att STINT är en fristående och oberoende aktör med en specifik styrka: resurser. Dessa resurser är emellertid inte oändliga och beroende av utvecklingen på börserna.

I STINTs stadgar lyder ändamålsparagrafen att STINT ”har till ändamål att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning”. Verksamheten ska byggas upp successivt på grundval av stiftelsens egna, självständiga bedömningar. I stadgarna nämns särskilt finansiering av svenska och utländska postdoktorers vistelser vid utländska respektive svenska universitet och högskolor, stipendiering eller annan finansiering av enskilda unga akademiker från länder i dynamisk utveckling för studier i Sverige samt svenska och utländska forskares möjligheter till forskning vid utländska respektive svenska universitet och högskolor.

Ändamålsparagrafen är vid. Huvudordet är *främja* internationalisering. Främjandet ska avse både högre utbildning och forskning. De särskilda insatser som nämns i stadgarna avser främst forskning och individer. De särskilt nämnda insatserna täcker således enbart en del av det som anges i ändamålsparagrafen. Genom satsningen på Teaching Sabbatical-programmet och det nya programmet Grants for Teaching Sabbaticals, liksom Double-degree-programmet, har STINT också tillgodosett ändamålsparagrafens delinriktning på högre utbildning. Internationaliseringsstöd för högre utbildning har också finansierats inom Initiation Grants och Strategic Grants. Enligt en utvärdering är det emellertid mest forskningsstöd som finns i det första av dessa program.

STINT har under sina första 15 år framför allt vänt sig till individer vid universitet och högskolor och efter några inledande år även till forskargrupper: till en början forskare, post doc och doktorander, sedermera också lärare. Även om stöden både har gått till forskargrupper och individer är de givna ur ett bottom-up perspektiv. Under senare tid har insatserna också haft lärosätena som organisationer i fokus. Det innebär att ledningspersoner inom lärosätena - eller delar av dessa - blir viktiga. Den orienteringen stödjer också individerna, men ofta mer indirekt. Det gäller t. ex. programmet Strategic Grants, kunskapsöversikter, delegationsresor, seminarier och nyhetsbrev samt också den Kina-satsning, i form av kombinerat utlandskontor och hemmabaserade kontakter, som har pågått i knappt två år.

Att främja internationalisering kan således ske på flera sätt än att satsa på individers internationella erfarenheter och samarbeten. Genom satsningarna som kunskapsresurs har STINT utvidgat sin främjanderoll till kunskapsstöd inom specifika teman och länder och till en bredare målgrupp än forskare och lärare. Ledningspersoner inom lärosätena har approcherats särskilt i Strategic Grants. I Kina-satsningen är målgruppen både ledningar, forskare/lärare och finansiärer, men innebär samtidigt ett påverkande och drivande främjandearbete. STINT har således idag både rollen som finansiär, kunskapsstöd och policyaktör/påverkare.

Inför stiftelsernas 25-årsjubileum i oktober 2019 publicerade STINT en intervju med tidigare statssekreteraren Bjarne Kirsebom, aktiv då stiftelsen grundades (www.stint.se). Kirsebom anför som skäl för STINTs tillblivelse att det saknades en strategisk dimension i det internationella samarbetet. Kirsebom noterar att STINT under åren framför allt har stött ganska småskalig projektfinansiering av

enskilda forskare/forskargrupper, men noterar också att STINT de senaste fem åren delvis ändrat sin inriktning till strategiskt arbete med insatser för stabilt, långsiktigt samarbete. Han ser samtidigt att det vid svenska universitet och högskolor fortfarande är ovanligt med internationella samarbeten som kan väntas bestå och utvecklas i 10-20 år därför att de är förankrade både på ledningsnivå och i forskningsmiljön. Han ser framför allt att de relationerna saknas på mindre universitetet och högskolor, där han upplever behovet som störst. De internationella samarbetena anser Kirsebom viktiga av många skäl och att ambassader och konsulat är försvinnande små när det gäller att bygga långsiktiga relationer mellan länder; universiteten är motsatsen: det närmaste en masseffekt vi kan åstadkomma, anser han.

Utvecklingen av internationalisering vid universitet och högskolor sedan 2014

Sveriges Universitets- och Högskoleförbund (SUHF) framförde vid mitten av 2010-talet till regeringen att det behövdes en särskild utredning för att öka internationaliseringen och för att utreda hur alla de hinder som lärosätena hade identifierat skulle kunna elimineras. Inför utredningen skickades skrivelser till regeringen (2016-07-01) och önskemålen sammanfattades i en checklista:

- Öka handlingsfriheten för svenska lärosäten att delta i internationella samarbeten inom utbildning, forskning och innovation
- Rensa i regelverket för studieavgifter och mobilitet
- Inrätta ett kraftfullt stipendieprogram för internationella studenter från tredje land
- Ge svenska lärosäten möjlighet att ha verksamhet utanför Sverige
- Förbättra internationella studenters och doktoranders möjligheter att få stanna i Sverige
- Prioritera högre utbildning och forskning i Sveriges exportstrategi
- Ge Svenska institutet i uppdrag att tillsammans med lärosätena kraftfullt marknadsföra Sverige som studiedestination
- Inrätta en, med lärosätena väl integrerad, omvärldsbevakning och analys av internationell utbildning och forskning

I sitt inspel till 2016 års forskningspolitiska proposition förde STINT fram följande förslag till regeringen:

- främja och öka mobilitet på alla nivåer
- integrera internationella perspektiv i den högre utbildningen
- ta bort förlegade regleringar som hindrar universiteten från att utvecklas och konkurrera internationellt
- ha en omvärldsbevakning, Education Intelligence, för lärosätena
- dra nytta av investeringar som har gjorts i forskning genom biståndsprogram
- avsätta medel för internationalisering av högre utbildning och forskning

I inspelet till den kommande forskningspolitiska propositionen (Dnr 2019/078) upprepar STINT flera av sina tidigare förslag:

- främja och öka mobilitet på alla nivåer
- ha en omvärldsbevakning, *Education Intelligence*, för lärosätena

- dra nytta av investeringar som har gjorts i forskning genom internationellt utvecklingssamarbete
- avsätta medel för internationalisering av högre utbildning och forskning, tex genom att stödja globala rekryteringar till lärosätena

Internationaliseringsutredningen föreslog 2018 en mängd åtgärder i sina två betänkanden. En nationell strategi omfattande internationalisering av både högre utbildning och forskning föreslogs med följande åtta mål:

1. Internationalisering präglar styrningen av och vid universitet och högskolor.
2. Sverige har hög attraktionskraft som studie- och kunskapsnation.
3. Alla studenter som tar examen från högskolan har utvecklat sin internationella förståelse eller interkulturella kompetens.
4. De anställda vid universitet och högskolor, inklusive doktoranderna, har god internationell erfarenhet och starka internationella kontaktnät.
5. Villkoren för universiteten och högskolorna att öka strategiskt internationellt samarbete och samverkan är goda.
6. Universitetens och högskolornas möjligheter att bidra till global utveckling och till att lösa globala samhällsutmaningar är goda.
7. Myndighetsstödet för internationalisering av universitet och högskolor är anpassat efter lärosätenas behov.
8. System för uppföljning och utvärdering av internationalisering är väletablerade.

En förändring av högskolelagens text om internationalisering föreslogs också så att den samlade internationella verksamheten vid varje högskola ska dels stärka kvaliteten i högskolans utbildning och forskning, dels nationellt och globalt bidra till sådan hållbar utveckling som högskolorna har i uppgift att främja. När detta skrivs finns ännu ingen signal från regeringen beträffande de förslag utredningen la fram, vare sig från det första betänkandet (SOU 2018:3), som överlämnades 31 januari 2018 eller från det andra (SOU 2018:78), som överlämnades den 31 oktober 2018. I det första betänkandet finns emellertid en mängd rekommendationer direkt till lärosätena, rekommendationer som inte är beroende av några regeringsbeslut. Internationaliseringsutredningens arbete påverkade diskussionen inom lärosätena, både under utredningsarbetet och när betänkandena lades fram. Medvetenheten om internationaliseringens betydelse för kvaliteten inom högre utbildning och forskning har blivit allt större inom lärosätena.

STINT gav i sitt inspel 2016 följande beskrivning av internationaliseringen vid de svenska lärosätena:

”Det finns tydliga samband mellan kvalitet och internationella forskningssamarbeten och sampublicationer. Internationella utbyten, erfarenheter och nätverk ger mångfald och inflöde av nya idéer, vilket är en fundamental del i akademisk forskning. Likväl är det en akademisk nödvändighet att forskare och forskningsmiljöer är internationellt verksamma och uppkopplade för att kunna granskas och kritiserats av alla sakkunniga inom ett område. Tyvärr tyder dock mycket på att svenska lärosäten överlag är alltför provinsiella. Det behövs att regeringen ger tydliga signaler till lärosätena om internationaliseringens centrala betydelse och att lärosätena tar signalerna på allvar.”

Även i internationaliseringsutredningen finns en sammanfattande bedömning av hur svensk högre utbildning och forskning förhåller sig till omvärlden och de större globala tendenser som har inverkan på universitetens och högskolornas internationalisering (SOU 2018:3, sid 231 ff). Bedömningen är

beskriven i de tre avsnitten God utgångspunkt, Förhållningssätt till omvärldsförändringar samt Utvecklingspotential. Sammantaget skriver utredningen att ”även om Sverige har ett gott utgångsläge, medför förändringarna i omvärlden att det fordras samlade insatser både för att behålla vår position som kunskapsnation och att förbättra den.” (SOU 2018:3, s 234).

I ett styrelsedokument från maj 2019 beskriver STINT hur internationalisering har förändrats (Dnr 2019/039, s 4):

- Världen har blivit mer globaliserad, en jämnare spelplan med fler aktörer som är mer beroende av varandra, samtidigt som konkurrensen har ökat
- Under senare år har komplexiteten i internationella samarbeten ökat. Det blir svårare för individer, miljöer och lärosäten att förhålla sig till och kunna avväga risker och möjligheter med internationella samarbeten i en snabbt föränderlig värld, där etiska och säkerhetspolitiska utmaningar förekommer.
- Forskarsamarbeten har gått från att vara individdrivna till att bli mer strategiska och omfatta fler personer, mer gränsöverskridande både avseende discipliner såväl som aktiviteter (forskning och utbildning)
- Det har blivit naturligt för andra finansörer att finansiera internationalisering och mobilitet

I STINTs inspel 2019 till kommande forskningspolitiska proposition sammanfattas detta. STINT skriver att ”ett paradigmskifte sker inom internationalisering av högre utbildning och forskning, där internationaliseringen under senare år har gått från att vara reaktivt till proaktivt och strategiskt, från att vara tilläggsvärde till en naturlig del av lärosätens verksamhet.” (Dnr 2019/078, s 2)

Situationen är således annorlunda 2019 än den var 2014. Detta framgick också vid den diskussion utredaren har haft med expertgruppen för internationalisering inom SUHF (2019-10-21). Som exempel framfördes bl.a. att syfte och betydelse av delegationsresor har blivit tydligare för deltagarna än tidigare och har lett till att lärosätena börjat arbeta tillsammans, i synnerhet med länder där samarbete inte är så etablerat. Här har också STINTs Strategic Grants medverkat, i synnerhet efter att lärosätena fick etablera projekt tillsammans. Lärosätena var tidigare mycket inriktade på hinder för internationalisering. Fokus har nu förändrats till att se olika möjligheter och att väva in internationalisering mer systematiskt i verksamheten. Medvetenheten i internationaliseringsarbetet har ökat. Expertgruppens mandat och sammansättning hade också förändrats till att omfatta både utbildning och forskning samt deltagande av såväl ledningspersoner som experter från lärosätena. Utredaren fick också information om att expertgruppen ville få ett justerat och fortsatt mandat.

Ovanstående tyder på att situationen har förändrats sedan 2014, framför allt att medvetenheten om vikten av internationalisering har ökat samt att lärosätena måste sätta internationalisering i ett för lärosätet strategiskt sammanhang. Det innebär inte att allting är bra. Många lärosäten har ingen strategisk ansats för sin internationalisering. Olika utbildnings- och forskningsområden har mycket skilda insatser i sitt internationaliseringsarbete, från att vara fullständigt integrerade med andra länder, fr.a. forskningsmässigt, till att ha få internationella relationer. Omvärlden förändras dessutom kontinuerligt, vilket påverkar lärosätenas agerande. Flertalet av internationaliseringsutredningens förslag återstår att åtgärda, av såväl beslutsfattare, myndigheter som lärosäten.

Den utveckling som har skett vid svenska lärosäten sedan STINT fastställde sin strategi 2014 har inneburit mer varierade och mer komplicerade kontakter med andra länder, framför allt med länder utanför våra traditionella samarbetspartners och som tar markanta steg för att etablera sig som kunskapsnationer. Vidare står internationaliseringens betydelse för kvaliteten i högre utbildning och

forskning mer i fokus än tidigare. Här har således förutsättningarna för STINT att nå ut med omvärldskunskap och stödja strategisk utveckling förändrats sedan 2014.
STINT som kunskapsresurs framstår som än mer angelägen 2020 än 2014.

Aktörer inom främjandet av internationalisering av högre utbildning och forskning

Internationaliseringsutredningen konstaterade att universitets och högskolors internationalisering och internationella kontakter bör stöttas för att främja högkvalitativ högre utbildning och forskning. Det finns många utmaningar, men utredningen lyfter fram tre viktiga komponenter: (i) internationell omvärldsbevakning och omvärldsanalys, (ii) särskilda utlandskontor samt (iii) främjande av Sverige som kunskapsnation. I den statliga sfären hanteras dessa uppgifter av flera olika myndigheter utan koordinering och, när det gäller omvärldsanalys, ofta nedprioriterat till förmån för andra uppgifter. Vidare anser utredningen att lärosätena inte står i fokus i tillräcklig utsträckning, vare sig för utlandskontoren (forsknings- och innovationsråden) eller för främjandet. Internationell omvärldsbevakning och omvärldsanalys anges som alltför outvecklad och disparat. (SOU 2018:78, s 104f)

Svenska institutet har till uppgift att sprida information och kunskap om Sverige och det svenska språket i utlandet och främja samarbete och långsiktiga relationer med andra länder inom områdena kultur, utbildning och forskning och demokrati samt samhällsliv i övrigt. Svenska institutet har ett uppdrag att främja och marknadsföra Sverige som studiedestination mot potentiella utländska studenter som kan tänkas vara intresserade av att studera vid svenska lärosäten. Myndigheten ansvarar också för stipendier, alumnverksamhet och stöd till ambassadernas främjarverksamhet. Svenska Institutet och STINT har förhållandevis liten kontaktyta i dagsläget. I det fall Svenska Institutet ska arbeta bredare med Sverige som kunskapsnation (enligt Internationaliseringsutredningens förslag) omfattande både högre utbildning och forskning blir samarbetet med STINT viktigare. Man skulle t.ex. kunna samverka mer kring analysfunktionen. SI:s uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder är ganska brett, och endast en mindre del berör högre utbildning. I dagsläget har SI inte fokus på forskning i sitt analysuppdrag.

Innovations- och forskningsråden arbetar inom Regeringskansliet och är placerade vid ambassaderna i sex länder, med uppdrag att främja relationer mellan svenska och utländska aktörer inom högre utbildning, forskning och innovation. Innovations- och forskningskontor finns i dag i Washington DC, Brasilia, New Delhi, Peking, Tokyo och Seoul. Förutom de utsända innovations- och forskningsråden finns på varje kontor en till två kvalificerade tjänstemän som är lokalanställda. En utlandsbaserad omvärldsanalys och främjandeverksamhet fanns tidigare vid Tillväxtanalys, men den inordnades något nedjusterad den 1 januari 2017 i Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Verksamheten har fokuserats mer på främjande än på omvärldsanalys. Internationaliseringsutredningen konstaterar, vilket också bekräftats i intervjuer inför denna rapport, att Innovations- och forskningsråden uppfattas arbeta på alltför långt avstånd till lärosätena. Detta innebär att verksamheten är annorlunda i förhållande till STINTs arbete som kunskapsresurs. Den typen av rapporter som STINT har tagit fram, tas inte fram av forsknings- och innovationsråden. De har inte heller ett så nära samarbete med lärosäten, som STINT har i sin Kina-satsning (se vidare sid.

12). Både STINT och vissa lärosäten har dock kontakter med innovations- och forskningsråden och visst samarbete.

Vinnova har samordningsansvaret för EU:s ramprogram mellan forskningsfinansiärer (EU-sam). Även utanför Europa har Vinnova ett samordningsansvar, vilket förverkligas genom Intsam, ett samarbetsforum för forskningsfinansiärer. Syftet med funktionen är att effektivisera, stärka och samla finansiärernas insatser och bidra till att stärka Sverige och svensk forskning och innovation i ett internationellt perspektiv. Intsam har utvecklat sina arbetsformer och samarbetar med STINT. STINTs VD är adjungerad till Intsams möten. Intsam arbetar med bilaterala avtal, oftast beslutade av regeringen, men kan också aktualisera viktiga underlag som behöver tas fram. Vinnova har också en medarbetare i Silicon Valley (Palo Alto) och i Tel Aviv. Det är dock förenat med vissa svårigheter för en statlig myndighet att ha utlandsanställda utanför ambassaderna. Genom Triple I (International Innovation Initiative) arbetar Vinnova med både lärosäten och företag och inriktar sig på åtgärder och länder som är strategiska för Sverige.

Vetenskapsrådet ska enligt sin instruktion främja och ta initiativ till internationellt forskningssamarbete och erfarenhetsutbyte, medverka i och främja det svenska deltagandet i EU-organisationer och internationella organisationer och utveckla samarbeten med de länder Sverige har ingått avtal med inom forskningsområdet. Vetenskapsrådet deltar i Intsam. Intsam bidrar finansiellt till STINTs bilaterala program med Kina och Japan. Vetenskapsrådet fördelar resurser till internationella infrastrukturer, med vilka Sverige har ett avtal samt till bilaterala samarbeten, oftast som följd av att Sverige har tecknat ett avtal med landet ifråga. Vetenskapsrådet deltar också i ett antal EU-program och i det nordiska forskningssamarbetet. Vetenskapsrådet är värd för ett Joint programming initiative (JPIAMR), ett stort internationellt samarbete för länder både inom och utanför Europa. Genom programmet Internationell postdok stödjer Vetenskapsrådet med ca 230 miljoner kronor årligen en vistelse vid ett utländskt lärosäte under två år till personer som nyligen disputerat och är knutna till ett svenskt lärosäte¹. Inom Vetenskapsrådets projektbidrag kan forskare inkludera extra utgifter för forskningssamarbete med forskare i andra länder.

Universitets- och Högskolerådet ansvarar bland annat för internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Myndigheten biträder också lärosätena vid antagning av studenter och ansvarar för ett samordnat antagningsförfarande. Detta gäller också utländska studenter, inklusive de avgiftsbetalande. Myndigheten är det svenska programkontoret för EU-program och andra internationella program (bl.a. Linnaeus Palme och Minor Fields Study) inom utbildningsområdet.

Internationaliseringsutredningen föreslog att flera myndigheter, inklusive representanter för lärosätena, skulle samverka och skapa en myndighetsplattform för att arbeta med ett antal frågor: (i) strategisk internationalisering på nationell nivå, (ii) information om Sverige som kunskapsnation och att främja relationsbyggande, (iii) internationell omvärldsbevakning och omvärldsanalys samt (iv) att förbättra förutsättningarna för mobilitet. STINT föreslogs delta i plattformens arbete. Universitets- och högskolerådet föreslogs få en generell främjandeuppgift för internationalisering av högre utbildning. Utredningen föreslog också ett pilotprojekt med utlandskontor som skulle knytas nära plattformen och närmare lärosätena. Det föreslagna pilotprojektet för utlandskontor är av samma art som STINTs Kina-satsning, liksom förslaget om en satsning på omvärldsanalys påminner om STINTs analyser. Dessa uppgifter förutsätter tillskott av resurser, vilket är mycket oklart i dagsläget. Regeringen har

¹ STINT hade 1995-2005 ett postdoktorsprogram till följd av att forskningsråden drog ner verksamheten under en budgetsanering. Vetenskapsrådet återtog 2002 postdoktorsprogrammet för medicin, naturvetenskap och teknikvetenskap och 2005 för humaniora och samhällsvetenskap (initialt samfinansierat från STINT med 31,5 miljoner kr).

ännu inte reagerat på förslagen. Förslagen innebär dock inte att någon aktör skulle stötta och främja lärosätena i deras eget strategiska internationaliseringsarbete med särskilda resurser, vare sig med utlysningar eller med konsultstöd.

Hur har STINTs strategi uppfyllts när det gäller STINT som kunskapsresurs?

I STINTs strategi (2014) anges att internationalisering av högre utbildning och forskning

- inte är ett mål i sig utan ett verktyg för att uppnå mål
- är föränderlig
- främjar länders utveckling och öppenhet
- kräver ledarskap, engagemang och kunskap
- kräver fortlöpande analys och uppföljning

Målen är att STINT ska

- påverka och driva internationaliseringen framåt vid de svenska lärosätena
- ta en ledande roll och samverka på ett aktivt sätt med övriga svenska systemet
- investera i unga forskares/lärares internationella samarbeten och högre utbildning ska ingå i programutbudet
- vara föregångare när det gäller etablering av samarbeten med strategiskt intressanta tillväxtländer inom högre utbildning och forskning och därmed uppnå en hög utväxling av STINT:s investeringar långsiktigt
- med sin programportfölj vara primärt inriktad mot länder utanför EU/EES

Målen ska konkretiseras i sex tematiska inriktningar, varav Kunskaps- och kompetensuppbyggnad om internationalisering är en. Det anges i strategin att STINT med kunskaps- och kompetensuppbyggnad kan positionera sig tydligare med en främjanderoll och fortsätta med renodlad främjandeverksamhet i en framtid där kapitalet är nära förbrukat.

Styrelsens diskussioner sedan 2014 om den strategiska inriktningen har sammanfattats i en promemoria i maj 2019. Där lyfts bl. a. att ändamålsparagrafens krav att STINT ska främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning tolkas som att tyngdpunkten ska vara kunskaps- och kompetensuppbyggnad inom internationalisering. STINT ska som dynamisk förändringsagent spela en viktig roll som ledare, kunskapskälla och kontaktnod inom internationalisering och vara föregångare när det gäller etablering av samarbeten med tillväxtländer inom högre utbildning och forskning.

Allmänt omdöme

STINT är en oberoende och flexibel aktör i högskolesystemet och den enda aktör i Sverige som har internationalisering som huvuduppgift. Denna uppgift omfattar dessutom både högre utbildning och forskning. STINT har fokuserat på tillväxtländer utanför EU/EES. Detta har varit en strategiskt riktig ansats, eftersom det svenska högskole- och forskningslandskapet har varit mycket inriktat mot Europa

till följd av EU:s ramprogram för forskning och Erasmus-programmet. Därtill har orienteringen mot tillväxtländer kompletterat de traditionella forskningssamarbetspartnerna i Nordamerika.

STINTs ambition att tydligare bidra till kunskaps- och policyutveckling har inneburit en ny dimension för samarbetet med andra aktörer i Sverige. Den kunskap som STINT utvecklar fungerar som en gemensam resurs för lärosätena och forskningsfinansiärerna. STINT som kunskapsresurs har emellertid inte riktigt slagit igenom i sektorn. Fortfarande dominerar synen på STINT som finansiär av olika mobilitetsprogram.

En av de viktigare funktionerna med STINTs arbete som kunskapsresurs är att aktivt bidra till att internationalisering används på ett mer strategiskt sätt av lärosätena och integreras i deras övergripande strategi. Därigenom bidrar STINT till att kvaliteten höjs på högre utbildning och forskning i Sverige. Här finns dock mer att göra. STINTs arbete som kunskapsresurs har också inneburit ett väsentligt bidrag till de statliga forskningsfinansiärernas kompetens i internationella frågor utanför Europa, vilket samarbetet inom Intsam, där STINT deltar, visar.

Omvärldsbevakning och omvärldsanalys samt därtill hörande seminarier och workshops är särskilt viktiga, eftersom de innebär en systematiserad kunskapsuppbyggnad. Inte bara rapporterna utan också den kunskap som STINTs personal utvecklar till följd av rapporterna är en tillgång. För lärosätena är också delegationsresor och rektorsmöten väsentliga för utveckling av samordnat internationellt utbyte, särskilt om de utmynnar i samarbete kopplat till vissa av programmen, framför allt Strategic Grants. Detta visar på en möjlighet till synergi mellan ett av programmen och arbetet som kunskapsresurs.

STINTs verksamhet som kunskapsresurs är ett viktigt steg i den inriktning som STINTs styrelse beslutade 2014. STINT bidrar till kunskaps- och policyutveckling i det svenska forskningslandskapet, medan bidraget till högre utbildning skulle kunna vidareutvecklas. *Alla STINTs verksamheter som kunskapsresurs är positiva för sektorn, i synnerhet eftersom de så tydligt är inriktade mot länder utanför EU/EES. Verksamheten bör fortsätta och vidareutvecklas* och, där så anses lämpligt, utvecklas tillsammans med andra aktörer, vilket berörs senare i denna rapport.

Har STINT nått upp till sina mål?

För STINTs medverkan i kunskaps- och kompetensuppbyggnad gäller de två första punkterna bland målen, ”påverka och driva internationaliseringen framåt vid de svenska lärosätena” samt ”ta en ledande roll och samverka på ett aktivt sätt med övriga svenska systemet”. Enligt min uppfattning har STINTs olika verksamheter som kunskapsresurs bidragit till måluppfyllelsen.

Internationaliseringsutredningen har medverkat till en större medvetenhet i dessa frågor, vilket naturligtvis har bidragit till hur angeläget lärosätena ser på STINTs insatser som kunskapsresurs. Samtidigt innebär situationen där regeringen ännu inte har reagerat på förslagen från internationaliseringsutredningen ett vänteläge hos många av aktörerna, vilket kan dämpa efterfrågan på STINTs medverkan i uppbyggnaden av kunskap om högre utbildnings- och forskningssektorn utanför EU/EES.

Kunskaps- och kompetensuppbyggnaden har skett i samklang med vissa av programmen, i synnerhet Strategic Grants. Samarbetet med andra finansiärer som Vetenskapsrådet och Vinnova, bl.a. inom Intsam, har blivit mer aktivt. Att påverka och driva internationalisering framåt vid de svenska

lärosätena har haft sin bredaste - men kanske inte djupaste - form genom rapporter, seminarier och delegationsresor. Det är mer otydligt hur mycket internationaliseringsindex har påverkat.

Det senaste året har STINTs arbete också blivit mer ”hands-on” gentemot vissa lärosäten när det gäller Kina-satsningen (se vidare sid. 12). Att arbeta direkt med lärosätena är ingen enkel uppgift, i synnerhet om det inte gäller att förbereda dem på bottom-up utlysningar från individer och forskargrupper, utan aktiviteter som ska påverka lärosätenas strategiska tänkande runt internationalisering. Här har Strategic Grants medverkat till måluppfyllelsen. Det finns dock mer att göra, eftersom det främst är ett antal större lärosäten som har medverkat i dessa. STINTs insatser har ännu inte nått till de mindre och medelstora lärosätena, annat än marginellt. Det som framför allt har varit framgångsrikt där är Teaching Sabbaticals – men utan en länkning till ett strategiskt upplägg vid lärosätena, vilket krävs i Strategic Grants. Genom Sommarskolan för lärare vid vissa lärosäten samt kollegor vid Nanyang Technological University har högre utbildning kommit i fokus utanför programmen. Temat var samband mellan utbildning och forskning och en gemensam publikation om erfarenheterna var ett av kraven för deltagande. Båda dessa exempel (Strategic Grants och Sommarskolan) är positiva men otillräckliga.

Så, totalt sett har insatserna varit de rätta för måluppfyllelsen av STINT som kunskapsresurs, men inte tillräckliga.

Vilken kunskap har STINT bidragit till att ta fram?

Rapporter och seminarier

De rapporter som STINT har tagit fram handlar om forskarmobilitet, sommarskolor, studentrekrytering, mönster för forskningssamarbete för de tio största lärosätena samt flera mer generella teman, bl.a. om strategisk internationalisering. Under senare år har också olika landrapporter tagits fram om samarbete mellan Sverige och ett specifikt land som förväntas öka sina FoU-investeringar och därmed ta plats som kunskapsnationer. Rapporterna har behandlat Japan, Brasilien, Sydafrika, Kina och Pakistan. Rapporterna har främst sitt fokus på forskning och i mindre utsträckning på högre utbildning. I det senare fallet är det främst studentmobilitet som behandlas.

Andra viktiga rapporter är de utvärderingar av de olika programmen som STINT låtit göra. Dessa ger en god bild av hur programmen har fungerat och ger också rekommendationer till STINT om fortsatt agerande i förhållande till programmet ifråga. Dessa utvärderingar bidrar därmed till ett kontinuerligt lärande inom STINT och för presumtiva sökande, som kan utnyttjas bredare än för respektive program. En annan typ av feedback till STINT är de verksamhetsrevisioner som sakrevisorer utför, vilka dock främst har STINTs styrelse och organisation som målgrupp.

STINT har haft flera seminarier i angelägna frågor. Under de senaste åren har många seminarier handlat om samarbeten med Kina och de rapporter som tagits fram om Kina. 2019 handlade dock den första rapporten om kopplingen mellan lärande och forskning och den sista om Pakistan. Seminarierna handlar också om de olika programmen, t. ex. Teaching Sabbaticals, Double Degree och Strategic Grants. Genom seminarierna uppmärksammas olika frågor och deltagarna ges möjlighet att reflektera tillsammans, vilket ger ett lärande till deltagarna.

STINTs rapporter används flitigt, både enligt SUHF:s expertgrupp och andra intervjuade, och bejakas kraftigt utan särskilda omnämmanden. De som inte känner till rapporterna arbetar sannolikt inte med

internationalisering eller främst med högre utbildning och inte med forskning. Såväl SUHF, STINT själv som internationaliseringsutredningen har markerat att en ökad omvärldsbevakning och omvärldsanalys är oerhört viktig. Här har STINT gjort en insats, kanske den viktigaste i Sverige. Denna insats förstärks om det finns möjlighet för utlandskontor som arbetar nära lärosätena. Det i sin tur kräver en relativt omfattande Sverige-baserad verksamhet som arbetar nära utlandskontoret. Detta har STINT prövat när det gäller Kina-satsningen (se vidare sid.12).

Omvärldsanalys när det gäller högre utbildning utanför Europa har främst efterfrågats av lärosätena som ett medel för att kunna rekrytera avgiftsbetalande studenter eller studenter till uppdragsutbildning. Frågeställningar som rör om länder utanför Europa kan ha undervisningsupplägg eller utbildningsinsatser av intresse för svenska lärosäten har prövats genom Sommarskolan i Singapore. Omvärldsanalys av särskilda kunskapsområden har främst skett via privata forskningsfinansiärer samt från statliga forskningsfinansiärer inför inspel till forskningspropositioner.

Den omvärldsanalys som STINT bidragit till genom rapporter, seminarier och delegationsresor har varit av generell natur i meningen att den vänt sig till en större grupp av lärosäten. Insatser, riktade mot ett enskilt lärosätes behov eller särskilda kunskapsområdets behov, har i viss mån utförts inom Strategic Grants. Det är svårt att uttala sig om STINTs omvärldsanalyser har använts av lärosätena i deras strategiska utvecklingsarbete inom internationalisering, eftersom STINT inte har gjort insatser gentemot enskilda lärosäten. Förutsättningarna för internationalisering är mycket olika mellan olika lärosäten, liksom också inom lärosäten. Omvärldskunskap utifrån lärosätetsperspektiv kan behöva vara både mer riktad och mer konkret. Inom Kina-satsningen har seminarier riktade mot lärosäten ägt rum, liksom seminarier riktade mot finansiärer.

Delegationsresor och rektorsmöten

Det finns olika synpunkter på delegationsresorna, men ingen anser att STINT ska sluta med dessa. Enligt flera rektorer bör resmålen vara starkare förankrade hos lärosätena och vara kända långt i förväg, så att de kan inplaneras i lärosätets strategiska arbete. I vissa länder är det viktigt att lärosätets högsta företrädare finns representerad i det fall avtal senare ska upprättas mellan lärosäten. Trots detta kan det vara viktigt att inte enbart rektor deltar i resorna, utan också ytterligare en medarbetare. Lärosätena måste vara väl förberedda på det land/region man reser till och helst ha egna mål för resan. Där det är lämpligt kan också forskare delta i planerade seminarier för att konkretisera ev. samarbete, eftersom resorna ofta handlar om framtida forskningssamarbete. När det gäller utbildning handlar delegationsresor ofta om samarbete om uppdragsutbildning, att intressera studenter för studier vid svenska lärosäten eller att skapa utbytesprogram för studenter och lärare. Eftersom resorna oftast gäller både forskning och utbildning är det viktigt att det i delegationerna ingår lärosäten som har en relativt stor eller stor andel forskning i sin portfölj.

Två rektorsmöten har hållits (med Japan 2015 och 2018). Efter mötet 2015 tillkom det treåriga projektet Mirai för att främja samarbete mellan svenska och japanska lärosäten inom forskning, utbildning och innovation samt fokuserat till områdena åldrande, materialvetenskap och uthållig utveckling. Projektet stöds av STINT och i viss mån av japanska JSPS.

Ett viktigt initiativ inom STINTs bidrag till kunskaps- och policyuppbyggnad har varit en gemensam Sommarskola för lärare vid ett antal svenska lärosäten och Nanyang Technological University i Singapore. Sommarskolan var ett försök att testa en mer fokuserad och konkret delegationsresa. Temat rörde sambandet mellan undervisning och forskning (STINT R 19:01).

Det är viktigt att delegationsresorna leder till något och inte är turistresor. Man skulle från STINTs sida kunna kräva en argumentation varför ett lärosäte eller en finansiär ska vara med på en delegationsresa/rektorsmöte samt ha ett maximalt antal deltagare, som utses på grundval av intresseanmälan i kombination med vikten av resan för lärosätet/finansiären. Resultatet är dock inte alltid det förväntade. För en finansiär innebar deltagandet i en resa att finansiären valde att inte inleda samarbete med landet ifråga.

Internationaliseringsindex

STINTs internationaliseringsindex beskriver utvecklingen av internationalisering vid 28 svenska lärosäten enligt sex nyckelaspekter. Internationaliseringsindex väcker inga hetare känslor. Vissa anser att det är onödigt, precis som man uppfattar att andra typer av rankningar också är onödiga. Andra använder indexet internt som en utmaning att behålla sin position eller förbättra den. Än så länge har det inte skett någon större förändring bland de lärosäten som rankas högst, utan resultatet är ganska stabilt över åren. De som rankas högst är lärosäten med en specifik inriktning. Breda lärosäten med ett aktivt internationaliseringsarbete upplever inte att de kan hävda sig mycket väl i index, vare sig nu eller i framtiden. Därmed uppfattas index som meningslöst för dem. Möjligtvis kan ett mer aktivt bidrag från STINT för att utveckla den strategiska internationaliseringen leda till att situationen förbättras. En vidareutveckling av index kan också vara ett alternativ, t.ex. att skapa fakultetsvisa eller områdesvisa index, så att även delar av breda lärosäten kan lyftas fram.

Kina-satsningen

STINTs styrelse beslutade 2016 att starta ett särskilt 2-årigt pilotprojekt avseende Kina. Anledningen är både STINTs ambition att vara en ledande och kompetent aktör inom internationalisering med kommande dynamiska länder och att det fanns en stor mängd forskningssamarbeten mellan svenska och kinesiska lärosäten, bl.a. via STINTs bilaterala program med Kina. En mängd kinesiska studenter har också examinerats från svenska lärosäten och sedan återvänt till Kina. Projektet startade i realiteten i april 2018 med att två personer, båda kinesisktalande akademiska lärare/forskare, delade på en anställning, med 25-40 % tjänstgöring i Kina för den ena personen och 70-80 % tjänstgöring vid STINT i Sverige för den andra personen. Målet för tjänsten är att bidra till att stärka svenska lärosätens strategier och aktiviteter avseende Kina genom att leverera kunskap och kompetens till svenska lärosäten och finansiärer om Kinas utveckling inom högre utbildning och forskning (i form av seminarier, rapporter, delegationer och möten), kartlägga och skapa nätverk till svenska alumni i Kina, finna finansiering i Kina till strategiska projekt vid svenska lärosäten samt handlägga Kinaprogrammet inom STINT.

Kina-satsningen har främst betydelse för de lärosäten som har mycket samarbete med kinesiska forskare, inte lika mycket för de lärosäten som enbart har många avgiftsbetalande studenter från Kina. Samtidigt är alla medvetna om att Kina blir en allt viktigare aktör inom forskningen och den högre utbildningen, varför kunskap om Kina upplevs som viktig av många lärosäten. Attityden till samarbete med Kina har varierat under åren och bör nu, enligt en av de intervjuade varken vara ”naiv eller paranoid”. Regeringen har också 2019 lämnat en skrivelse till riksdagen om dess arbete i frågor som rör Kina (Skr 2019/20:18). I denna anför regeringen att ”kinesiska studenter, forskare och utvecklare ger värdefulla bidrag till svenska universitet, högskolor och företag i Sverige. Samarbeten med Kina på detta område innebär särskilda utmaningar när det gäller etik, akademisk frihet och immaterialrättsskydd, liksom när det gäller kopplingar till den militära sektorn i Kina med avseende bland annat

på möjligheten att överförd teknologi kan användas för militära syften.” Regeringen konstaterar vidare att ”Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) och andra institutioner bidrar till att stärka svenska lärosätens strategier, aktiviteter och nätverk avseende Kina.” (Skr 2019/20:18, sid 18). Regeringen markerar också att ansvaret för samarbete med Kina inom forskning och utbildning, och för att inhämta relevant kunskap och hantera de utmaningar som följer vilar på lärosätena och det forskningsintensiva näringslivet (Skr 2019/20:18, sid 18).

Samtidigt pekar regeringen på att kunskaperna om kinesiska förhållanden behöver stärkas och ska därför inleda ett arbete om hur kunskapshöjandet bäst kan förverkligas, bl.a. genom ett nationellt forskningsbaserat kunskapscentrum om Kina. Regeringen kommer att verka för mer samverkan och informationsdelning om Kina, exempelvis mellan myndigheter, mellan nationell och lokal nivå, inom ramen för EU-samarbetet, med näringsliv, akademi, fackliga organisationer och civilsamhälle och hur befintlig Kinakompetens i Sverige bättre kan samverka och stärkas. (Skr 2019/20:18, sid 19) I skrivelsen framhålls bl.a. att regeringen kommer att söka dialog och samarbete med Kina när det gäller policyutveckling och forskning inom bland annat förnybar energi, hållbar vatten- och havsförvaltning, minskade utsläpp av växthusgaser och föroreningar, hållbar hantering av kemikalier och avfall, hållbar konsumtion och resursutnyttjande samt biologisk mångfald där Sverige har viktiga erfarenheter och svenska företag och myndigheter har viktig teknik och kunnande. (Skr 2019/20:18, sid 16)

Regeringens skrivelse leder till att lärosätena behöver ett starkt stöd i att förstärka sin kunskap om det kinesiska högskole- och forskningssystemet och hur detta utvecklas över tid. Ett sådant stöd finns i STINTs Kina-satsning och kan möjligtvis komma att finnas i ett kommande nationellt kunskapscentrum. Inte minst genom att det i STINTs Kina-satsning finns en stark Sverigebaserad del, är satsningen mycket nära de forskningsprojekt som finns på svenska lärosäten. Omvärldsanalysen, i kombination med kunskap om de bilaterala ansökningarna om forskningssamarbete, har lett till insikten att det finns otydliga etiska gränsdragningar i dessa internationella samarbeten. En del av det Sverigebaserade arbetet har därför blivit inriktat på att medvetandegöra de svenska lärosätena om detta samt hur sådana situationer ska kunna hanteras². STINT kan överväga om dess insatser kan bistå även andra Kina-relationer än dem inom forskningen, som studenter, utbildningssamarbeten och lärosätesövergripande samarbeten. De ökade kostnader detta kan innebära, bör i så fall lärosätena bidra med själva – om de önskar sådant stöd.

Efter knappt två år har således ett ”utlandskontor” lett till ett helt annat sätt att arbeta med lärosätena jämfört med vad de statliga forsknings- och innovationsråden har möjlighet att åstadkomma och jämfört med vad STINT har gjort hittills. Utlandskontor på det sätt som STINT har utformat det kan således sägas vara ett mycket verksamt medel för att bidra till de svenska lärosätenas kunskap och samarbete inom forskning och högre utbildning med ett annat land. Kina-satsningen har varit något av ett pilotprojekt inom ramen för STINT som kunskapsresurs. Hur dess olika delar utvecklas kan vara en indikator på hur STINT som kunskapsresurs kan vidareutvecklas. Satsningen utgör också ett led i en ”science diplomacy”, som är en viktig aspekt för samarbete med lärosäten i länder med en helt annan regim än Sveriges (SOU 2018:3, s 74ff).

² Shih, T., Gaunt, A. & Östlund, S. (2020): *Responsible internationalization: Guidelines for reflection on international academic collaboration*. Stockholm: STINT, 2020.

Reflektioner runt STINTs agerande som kunskapsresurs

I de tidigare avsnitten har STINTs insatser i relation till styrelsens strategidokument från 2014 relaterats. Ser man framåt, är det framför allt inom fem olika områden, där STINT i begränsad eller ingen omfattning har bidragit som resurs för att vidga omvärldskunskapen, men där verksamheten kan utvidgas för att därmed påverka och driva internationalisering utanför Europa.

Mindre och medelstora lärosäten

STINTs arbete som kunskapsresurs har störst kopplingar till de större lärosätena. Samtidigt går det inte att behandla alla lärosäten på samma sätt, eftersom de arbetar olika strategiskt med internationalisering, de har olika utbildningsportfölj, de har mycket olika forskningsportfölj och mycket olika tillgång till extern forskningsfinansiering. De har därmed mycket olika intensitet i sin internationalisering. Möjligtvis skulle en särskild insats för lärosäten som har svag strategisk inriktning på sitt internationaliseringsarbete inledas. En sådan insats skulle sannolikt ha mindre och medelstora lärosäten som målgrupp. För att en sådan insats ska fungera måste lärosätena själva vara starkt engagerade, inte minst dess ledning. Det bör övervägas om en sådan insats som primärt vänder sig till mindre och medelstora lärosäten också bör inkludera europeiska frågor, vilka är en väsentlig del av internationaliseringen, även om de inte primärt är STINTs fokus.

Ett annat angreppssätt för att mer direkt vända sig till mindre och medelstora lärosäten kan vara ett samarbete med KK-stiftelsen, eftersom denna stiftelse har i uppdrag att stödja dessa lärosäten samtidigt som KK-stiftelsen vill uppmuntra strategiskt engagemang vid lärosätena. KK-stiftelsen stödjer 22 mindre och medelstora lärosäten. Ett tiotal av dessa har i väsentlig grad utvecklat sin forskningsverksamhet med KK-stiftelsens resurser (Holmberg, Sörlin, s. 20). Av dessa har fem lärosäten erhållit ett långsiktigt stöd (10 år) för s.k. KK-miljöer. Dessa miljöer har goda internationella kontakter. Huruvida KK-miljöerna bidrar till en generellt mer strategiskt inriktad internationalisering vid dessa fem lärosäten är oklart.

Målgruppen förändras

Huvuddelen av programmen kan betraktas som bottom-up stöd till individer och forskargrupper. Dessa är ungefär sex gånger så stora som top-down stödet, eller ledningsstödet, sett i resurser räknat, även om man räknar Kina-satsningen till båda grupperna. Detta kan bero på att STINT sedan starten främst har sett sig själv som en forskningsfinansiär bland andra, om än med ett mycket speciellt uppdrag. Från individstöd breddades stödet till forskargrupper, men fortfarande starkt bottom-up utifrån lärosätets perspektiv. Eftersom internationalisering alltmer integreras i lärosätenas vanliga arbete med strategiska planer och utveckling, har målgruppen för STINTs arbete blivit allt bredare inom lärosätena samt också ett större fokus på ledningspersoner. Detta är något som STINT bör ha med i sin fortsatta utveckling av kunskapsresurs-insatserna.

Det svenska forskarsamhället och universitets- och högskolevärlden har förändrats starkt sedan stiftelsen bildades. Internationalisering uppfattas också på ett annat sätt idag än vid bildandet. Det är en kvalitetsfråga i mycket högre grad och därmed en strategisk fråga för lärosätena. Dessutom finns det idag betydligt fler möjligheter för enskilda forskare, lärare och studenter att få stöd för att skaffa sig internationella erfarenheter än tidigare. Det gäller i synnerhet inom EU, men också utanför Europa. Däremot finns det fortfarande anledning att uppmuntra internationellt samarbete med lärosäten och forskare i länder, som inte utgör traditionella samarbetspartners. I utvärderingen av Strategic Grants (sid 8) talas om ”Excellence forecasting”, dvs. att inleda samarbete som idag inte är internationell toppklass, men kan leda till framtida excellens.

Internationaliseringsutredningen har som första mål i den föreslagna nationella internationaliseringsstrategin att internationalisering ska prägla styrningen av och vid universitet och högskolor. Internationalisering ska, enligt utredningen, vara en integrerad del av verksamheten och kan främja sambandet mellan utbildning och forskning, liksom utbildningens och forskningens samverkan med det omgivande samhället. Det innebär att John Hudziks definition av integrerad internationalisering³ föreslås tillämpas inom varje lärosäte. Utredningen anser därför att universitet och högskolor ska analysera och utveckla ett dokumenterat och strategiskt förhållningssätt för hur internationalisering ska integreras i verksamheten utifrån de förutsättningar som gäller vid lärosätet.

Strategisk internationalisering är således ett medel för att nå målet integrerad internationalisering (comprehensive internationalization). Ett strategiskt genomgripande arbete på lärosätena ska bidra till att deras mål med internationalisering nås. Frågan är vilka medel som är mest effektiva för att bistå lärosätena för att uppnå en integrerad internationalisering – eller med orden i STINTs strategi ”påverka och driva internationalisering framåt vid de svenska lärosätena”. Det finns finansiärer som kräver strategiska överväganden inom lärosätena i samband med att enskilda forskare/lärare nomineras till finansiären ifråga. Översatt till STINT skulle detta kunna innebära ett krav på att länka samtliga program till att vara en del av lärosätets insatser för att främja en integrerad internationalisering. Lärosätena skulle nominera personer eller grupper till specifika program och samtidigt förklara hur nomineringen bidrar till lärosätets arbete för en ökad internationalisering. Med en sådan ansats – och utrymme endast för ett maximalt antal sökande per lärosäte – skulle frågan om balansen mellan top-down och bottom-up till en del kunna förflyttas till överväganden inom lärosätena.

Högre utbildning

I stadgans huvudparagraf har högre utbildning och forskning samma vikt. STINT har ett antal program som stödjer internationella erfarenheter inom högre utbildning, även om dessa program har mindre volym än de forskningsinriktade. Samtidigt har program för forskarutbyte en starkare ställning, eftersom sådant stöd har varit särskilt omnämnt i stadgarna. Vid sidan av STINTs program finns också programmen Linneaus Palme och Minor Field Study för högre utbildning, vilka finansieras av SIDA och handläggs av Universitets- och högskolerådet. STINTs insatser som kunskapsresurs inom den högre utbildningen har gällt seminarier och rapporter samt en delegationsresa: sommarskolan om

³ Comprehensive internationalization: ”Integrerad internationalisering är ett åtagande att aktivt införa internationella och jämförande perspektiv i all utbildning, forskning och samverkan. Det formar lärosätets grundåskådning och värderingar och berör hela högskolans verksamhet. Det är viktigt att det omfattas av lärosätets ledning, styrningsstruktur, lärare och forskare, studenter och all stödverksamhet. Det är en institutionell nödvändighet, inte bara en önskvärd möjlighet.

Integrerad internationalisering påverkar inte bara all verksamhet på campus utan även lärosätets externa referensramar, partnerskap och relationer. Den globala omstöpningen av ekonomi, handel, forskning och kommunikation och de globala krafternas inverkan på lokal nivå, ökar dramatiskt behovet av integrerad internationalisering och motiven och syftet med att driva den.” (utdrag ur SOU 2018:3, s 68)

kopplingen forskning-utbildning, seminarium om double degree och seminarier kopplade till Teaching Sabbaticals i Asien och USA samt rapporter, bl.a. om studentrekrytering från Kina.

En anledning till att högre utbildning inte har särskilt starkt internationellt samarbete i jämförelse med forskningen är sannolikt att högre utbildning i de flesta länder är mer eller mindre starkt nationellt reglerad, medan detta inte gäller forskning, som inom många fält traditionellt har varit mycket internationell. Både EU och Bologna-processen har dock inneburit att högre utbildning blivit mer "europeiserad". Detta innebär dock inte att det är lika meriterande för en enskild lärare att tillbringa ett halvår utomlands för att vidga eller fördjupa sina undervisande förmågor vid ett utländskt lärosäte (t. ex. via Teaching Sabbaticals) som att tillbringa ett halvår för att vidga eller fördjupa sin forskningskompetens. De senare vistelserna leder ofta till (sam)publikationer, som är meriterande såväl för den enskilde som för lärosätet, medan de förra vistelserna oftast inte får samma konkreta resultat. Utredaren har inte undersökt om de som varit på teaching sabbaticals, de s.k. "Stintonians", använder detta i sina pedagogiska portföljer och hur detta meritvärderas.

De insatser som STINT gör, främst i programmet Teaching Sabbatical, uppskattas mycket av lärosätena, inte minst de mindre och medelstora. Programmet har dock ingen stark knytning till lärosätenas strategier för internationalisering. Detta visar att det finns ett behov av att starkare koppla programmen till lärosätenas strategier för internationalisering. Genom en sådan länkning kan Teaching Sabbatical eller andra program få en större betydelse för internationalisering av den högre utbildningen och STINTs ambition att påverka och driva internationalisering framåt vid de svenska lärosätena få ett större genomslag.

Specifika områdesinsatser

Ett tänkbart utvecklingsområde rör omvärldsanalyser inriktade mot ett särskilt område, det kan vara ett forskningsfält, befintligt eller i vardande, eller ett utbildningsområde, likaså befintligt eller i vardande. Här har vissa forskningsfinansiärer tagit ett visst ansvar, liksom Universitetskanslersämbetet och Universitets- och Högskolerådet har tagit visst ansvar inom utbildningsområdet. Vad STINT kan bidra med är framför allt kunskap från omvärlden utanför de traditionella samarbetsländerna. Sommarskolan i Singapore mellan vissa svenska lärosäten och Nanyang Technological University kan ge viss inspiration. Även utlandskontoren, både i Regeringskansliets och STINTs regi, kan bidra inom detta utvecklingsområde. Hur kunskapen förs vidare i det svenska systemet är en koordineringsfråga. Det har diskuterats huruvida STINT ska ta en ledande roll härvidlag.

För ett enskilt forskningsområde som vill närma sig ett lands forskare, där man inte tidigare har haft forskningssamarbete, kan särskilda behov finnas. Ett sätt att stödja lärosätenas samarbeten med "nya" länder kan vara att identifiera personer som kan fungera som en bro mellan svenska forskare och forskare i ett nytt samarbetsland. Sådana personer kan utnyttjas direkt av lärosätena. Det kan t. ex. gälla stöd av personer som är väl bevärdade i såväl det svenska forskarsamhället som samarbetslandets. Sådana eventuella stödinsatser ligger utöver den mer specifika omvärldsanalysen eller det stöd ett utlandskontor kan ge.

Konsultinsatser

Utvecklingen av det strategiska arbetet med internationalisering och dess integrering i lärosätenas vanliga strategiska arbete är i sin linda på många lärosäten. Där behövs ytterligare insatser mot

ledningsstöd om STINT i närtid ska främja internationalisering på ett mer kraftfullt sätt än t.ex. Strategic Grants. STINT kan pröva att bistå med ledningsstöd i interna lärosätesprocesser för lärosätets strategiska utveckling av sin internationalisering. Det borde vara möjligt för STINT att arbeta på detta sätt i det fall det efterfrågas av lärosätena och om ett lärosäte vill finansiera ett sådant stöd.

Det är naturligt att detta område inte har täckts av STINT, eftersom sådana insatser måste vara efterfrågestyrda och därmed inte kan initieras från STINT. Inom Kina-satsningen har emellertid ett par sådana efterfrågats. Därmed har Kina-satsningen lett till en direkt dialog med vissa av de svenska lärosätena. STINT skulle t. ex. kunna utveckla mer skraddarsydda omvärldsanalyser för ett enskilt lärosäte och dess ledning på olika nivåer. Marknaden för den typen av konsultinsatser är sannolikt inte så stor ännu, vare sig på efterfråge- eller utbudssidan. Ju mer lärosätena samarbetar med universitet i länder utanför Europa och Nordamerika, desto mer kommer efterfrågan på denna typ av tjänst att öka.

Även genom att erbjuda personal inom STINT med hög kompetens samt från liknande personer i sektorn inom och utom landet, kan STINT bidra till att påverka det strategiska arbetet vid lärosätena. Eftersom sådana insatser kan liknas vid konsultstöd, är det en insats som STINT bör ta betalt för.

Sammanfattning av resultaten

Sammanfattningsvis är resultaten av STINTs utveckling som kunskapsresurs för att främja internationalisering av högre utbildning och forskning:

- Alla verksamheter bidrar till ökad kunskap om högre utbildning och forskning (fr a) i tillväxtländer
- Kunskapsresursinsatserna och programmen är inte tillräckligt synkroniserade för att stödja en strategisk inriktning av lärosätenas internationalisering.
- Index är minst uppskattat
- STINT som kunskapsresurs inte så känd
- STINT som kunskapsresurs har i praktiken mest stött större lärosäten och finansiärer
- Finns embryo till nya verksamheter i Kina-satsningen och Sommarskolan

Rekommendationer - hur kan STINTs verksamhet som kunskapsresurs vidareutvecklas?

Främja synergier för att STINTs bidrag ska bli mer strategiska

STINTs insatser som kunskapsresurs måste sättas i relation till andra insatser för att påverka och driva internationalisering framåt vid svenska lärosäten. Det kan gälla egna befintliga eller tillkommande program. Det kan gälla andra finansiärs program. Det kan också gälla olika insatser hos enskilda lärosäten eller lärosäten i grupp. När det gäller STINTs egna program bör det övervägas om det inte ska krävas att alla STINTs programinsatser ska relateras till lärosätens egna uttalade strategier för internationalisering. Det ska finnas en potential att med programmets hjälp stärka lärosätens strategiska angreppssätt på internationalisering. På vilket sätt är individers eller grupper deltagande i ett program kopplade till lärosätets strävan att integrera internationalisering i sin verksamhet för att höja kvaliteten? Svaret kan ges genom att lärosätena nominerar ett begränsat antal kandidater till ett program samtidigt som relationen till det egna strategiska arbetet utvecklas i ansökan till STINT.

Genom Strategic Grants har samarbetena med Japan och Sydafrika stärkts. Genom en viss uthållighet med ett enskilt land kan förutsättningarna öka för hur man kan och bör samarbeta. Det kan således vara positivt med bilaterala program, om de kombineras med andra insatser från STINT, som ökad kunskapsuppbyggnad, långsiktiga samarbeten med andra finansiärer och aktivt samarbete lärosäteskluster. STINT bör därför överväga den program- och insatsportfölj som nu finns, så att lärosätena kan utnyttja – eller tvingas utnyttja – programmen för strategiska insatser i syfte att nå en integrerad internationalisering eller ”comprehensive internationalization”. Detta kan innebära både färre program och omformulerade program samt naturligtvis justering och vidareutveckling av STINTs insatser som kunskapsresurs. Alla STINTs insatser, inklusive programmen, bör vara ett tydligt stöd till lärosätens strategier för att nå en integrerad internationalisering – enskilt eller i kombination. Det är viktigt att STINTs olika insatser förstärker varandra. Summan av delarna ska bli större än ett. Avgränsade insatser utan inbördes sammanhang kan snarare förminska STINTs bidrag än att förmera dem, bl.a. eftersom många, små program kan leda till höga kostnader. Om alla STINTs insatser har en tydligare strategisk koppling till varandra, skulle det knappa kapitalet användas för kunskapsorienterad verksamhet med ett antal strategiska program som stöd.

Utveckla ”internationaliseringskurser”

Ett par av de intervjuade har lyft behovet av specifika kurser för att höja medvetenheten inom olika aspekter av internationalisering. En ansats till detta finns inom Kina-satsningen, en annan i Sommarskolan, men en kursverksamhet kan utvecklas inom vitt skilda områden, beroende på behoven. Målgrupperna kan vara av skilda slag, riktade mot t.ex. ledningsgrupper, skilda befattningshavare eller specialdesignade för ett visst lärosäte, fakultet eller finansiär, enskilt eller gruppvis. Det borde vara naturligt för en kunskapsresurs att erbjuda kompetensutveckling. En sådan insats är att sätta lärandet i centrum genom att skapa kurser och utbildningar, specifikt designade för

ett eller flera lärosäten: en palett av kurser, som bidrar till en strategisk diskussion om internationalisering för universitet och högskolor⁴.

Riktad och uppdaterad omvärldsanalys, eventuellt i kombination med utlandskontor

En viktig aspekt är framtidsspaning. Om tio år kan hälften av de högst rankade lärosätena komma från Asien. Hur ska svenska lärosäten samarbeta med dessa? STINT har möjlighet att sondera marknaderna utanför Europa och få svenska lärosäten och finansiärer att lära känna ”nya” länder och därmed bli mer proaktiva i sitt agerande (Pohl 2020). Erfarenheten är att Kina-satsningen i kombination med det bilaterala programmet med Kina har gett insikter som är viktiga för förståelsen för och kunskapen om Kina. Det är ingen tvekan att Kina-satsningen har fått en del av de äldre lärosätena att få upp ögonen, inte bara för svårigheter, utan också hur man kan hantera dessa svårigheter. Det hade inte det bilaterala programmet i sig klarat av. Förutom Kina, har STINT bilaterala program med Brasilien, Chile, Japan, Sydafrika och Sydkorea. Flertalet bilaterala program har kompletterats med aktiviteter, antingen finansierade av STINT eller andra. Kina-satsningen är dock betydligt mer omfattande. Utlandskontor, utformade på det sätt som skett i Kina-satsningen, kan vara ett användbart verktyg i vissa sammanhang, beroende på vilken bedömning som görs av STINT, andra finansiärer och lärosäten. Det är angeläget att kontoren kan verka över en längre tid och inte blir några dagsländor så att STINT bidrar till att fördjupa samarbeten. Det är också viktigt att utlandskontoren samverkar med övriga insatser från STINT och andra aktörer. Eftersom utlandskontor är förhållandevis dyra, bör man överväga om dessa går att samfinansiera. Den Sverige-baserade delen skulle t. ex. kunna finansieras genom att de lärosäten som vill utnyttja den också bidrar till finansieringen.

Valet av land för utlandskontor kan t. ex. vara länder där svenska företag finns, vilket kan ge bättre förutsättningar för lärosäten, inte minst för några av de mindre och medelstora. Detta kan vara en viktig aspekt på hur STINT, eventuellt i samverkan med KK-stiftelsen, kan vidareutveckla sitt arbete både i Sverige och i landet ifråga. Att koncentrera insatserna på ett fåtal länder - oavsett om utlandskontor etableras eller ej - är sannolikt en nödvändighet eftersom begränsade resurser ställer krav på ett urval. Länder som kan vara viktiga att studera närmare är Indien, Vietnam och Malaysia i Asien, men också Etiopien, Rwanda och Sydafrika i Afrika.

Låt riskanalyser och etiska aspekter vara ständigt närvarande

STINT välkomnar samarbeten med lärosäten i alla länder, oavsett deras länders typ av regim. Det kräver i sin tur att man är medveten om de svårigheter som kan uppstå i olika samarbeten. STINT kräver att samtliga ansökningar ska ange om det finns några etiska aspekter att beakta. I Strategic Grants begärs också en riskanalys. Detta är positivt, men för att bli verksamt behöver sådana frågeställningar diskuteras. Detta sker för närvarande i Kina-satsningen. Beroende på vilka andra icke-traditionella länder STINT väljer att satsa på är riskanalyser, inklusive etiska frågeställningar, viktiga att dryfta tillsammans med lärosäten och andra finansiärer. Även detta kan vara en självfinansierad del av en insats.

⁴ International Association of Universities (IAU) har relativt nyligen (April 2019) haft en första ”Master Class on Internationalization” med 35 universitetsledare från 24 länder. Målet med utbildningen var att adressera de behov rektorer och vice-rektorer för internationalisering har för att nå en integrerad och värdebaserad internationalisering.

Samarbeta med andra aktörer

Dialog – Förutsägbarhet – Långsiktighet. SUHF:s expertgrupp har framfört tre viktiga aspekter utifrån deras horisont. Expertgruppen förordade att STINT har en årsvis dialog och fastställer en långsiktig plan för ländersamarbete efter ett samråd. Det skulle kunna innebära ett årligt FORUM, där strategisk internationalisering diskuteras med lärosätena. Ett sådant förfarande ger både förutsägbarhet och långsiktighet till lärosätenas eget strategiska arbete. Samtidigt är det viktigt att STINT behåller sin förmåga att gå före och utmana.

Konkret samarbete kan också ske med andra finansiärer, som t.ex. för närvarande med finansiärerna inom Intsam. Det är STINTs kompetens man vill åt. Det räcker inte alltid med att STINT ger ut rapporter. Rapporternas innehåll måste föras ut och diskuteras, varför den kunskapsbas som STINTs personal besitter kan vara oerhört viktig i sammanhanget. Det är också möjligt att vända sig till andra finansiärer än de statliga forskningsfinansiärerna. Tidigare har KK-stiftelsen nämnts som en möjlig samarbetspartner när det gäller mindre och medelstora lärosäten. Även samarbete med andra privata stiftelser kan vara en möjlig väg för att forma nya samarbeten för svenska lärosäten.

Andra aktörer som kan komma att ha omvärldsbevakande och omvärldsanalyserande uppgifter är också viktiga samarbetspartners. Regeringen har för avsikt att inrätta ett forskningsbaserat kunskapscentrum om Kina. Om den av internationaliseringsutredningen föreslagna myndighetsplattformen skulle bli verklighet ger det en annan samarbetspartner. Samarbete är viktigt så att angelägna uppgifter kan utföras på ett koordinerat sätt inom sektorn, men beror naturligtvis på hur regeringen förväntar sig att dess myndigheter ska agera. Det är möjligtvis mindre sannolikt att statliga myndigheter får en mer uttalad uppgift för att stödja enskilda lärosätens internationalisering. Här är STINTs oberoende roll viktig, eftersom den innebär både flexibilitet och frihetsgrader som är vidare än statliga myndigheters.

Skräddarsy analyser och stöd

Att arbeta som kunskapsresurs är en annorlunda uppgift än arbetet med programmen, där urvalsmekanismen är framträdande. Genom att vara kunskapsresurs underlättar STINT ett lärande, antingen på bredden eller - efter en uppsökande verksamhet – på djupet. En verksamhet på bredden innefattar seminarier, konferenser, rapporter och nyhetsbrev mer generellt. Sådana insatser kan emellertid ha svårt att få uppmärksamhet och få genomslag. En uppsökande verksamhet kan ske i form av en dialogprocess med lärosätenas ledningar, där STINT erbjuder sin specifika kompetens utifrån det läge lärosätet befinner sig.

Ledningsstöd kan avse såväl övergripande lärosätetsnivå som fakultetsnivå som institutionsnivå. Det kan handla om riktade workshops mot ett eller ett fåtal lärosäten med frågeställningar som är aktuella för dem. Det kan handla om att stödja lärosätet i att komma fram till vad man egentligen vill med en ökad internationalisering. Sådana insikter är viktiga för att vara tydlig gentemot utländska lärosäten i ett ev. samarbete. Syftet måste vara att belysa hur internationalisering kan höja kvaliteten i verksamheten. I första hand har jag pläderat för en insats gentemot mindre och medelstora lärosäten, men naturligtvis kan detta röra alla lärosäten eller delar av dessa. Detta är beroende på dels om STINT vill utveckla en eller flera stödformer som är självfinansierade, dels om STINT väljer att vidareutveckla en kombination av kunskapsresurs-uppgiften med befintliga eller nya program.

Åtminstone en del av detta stöd- och utvecklingsarbete bör kunna utföras som konsultinsats mot betalning. Lärosätena kan t. ex. teckna ett ramavtal med STINT, som kan avropas vid behov. STINT bistår med överenskomna produkter (specifika omvärldsanalyser och workshops) och/eller med personer. Fördelen med att STINT även ansvarar för personer/konsulter kan vara att sådana lättare kan bytas ut, i det fall någonting inte fungerar.

För att kunna utföra sådana uppgifter bör STINTs egen personal utvidgas med ett nätverk av personer från sektorn inom och utom landet, som är mer eller mindre löst knutna till STINT. Det är få organisationer som samlat har så starkt kunnande i frågor som rör olika dimensioner av internationalisering som STINT – i synnerhet den som avser områden utanför Europa. Vidareutveckla denna kompetens med stöd av ett nätverk av lämpliga personer och dela den med lärosätena – och finansierarna!

Undersök möjligheten att ändra stadgarna

Ändamålsparagrafen är det viktiga. Eftersom de specifika uppgifterna i verksamhetsparagrafen så tydligt enbart relaterar till en delmängd av ändamålsparagrafen vore det värdefullt om dessa kom bort ur stadgarna. Varken högre utbildning eller ledningsstöd nämns som specifika uppgifter. För att möjliggöra största möjliga flexibilitet när STINTs kapital minskar, vore en strykning av de specifika uppgifterna det mest ändamålsenliga – inte att lägga till flera.

Avslutningsvis

Flera av de intervjuade har spontant haft tanken att STINT ska verka många, många år framöver. Det finns således en stor tilltro till STINT och en förtröstan i att STINT ska fortsätta att existera. Det finns därför anledning för STINTs styrelse att överväga vilka insatser man har möjlighet att satsa på i ett längre perspektiv. Samarbete med andra finansierare, såväl statliga som privata, kan vara en väg att gå, liksom att utveckla specifika tjänster till lärosäten och finansierare mot betalning. Det är kunskapsutvecklingen om omvärlden utanför Sverige och Europa som är det väsentliga. STINT ska understödja att den sker vid svenska lärosäten och finansierare med hjälp av sin arsenal av olika insatser, inklusive programmen. Därigenom kan olika insatser för en ökad internationalisering skapas samtidigt som kompetensen utvecklas och utvidgas inom och i anknytning till STINT.

Intervjupersoner

SUHFs expertgrupp för internationalisering 2019-10-21;

Närvarande:

Eva Åkesson, rektor, Uppsala universitet, ordförande

Per A. Nilsson, utredare, Umeå Universitet, verkställande ledamot

Eva Wiberg, rektor, Göteborgs universitet

Linn Svärd, utsedd av SFS, Lunds universitets studentkår

Karin Frydenlund, chef för International Office, Malmö universitet

Agneta Marell, rektor, Jönköping University

Lars Ågren, förvaltningsdirektör, Handelshögskolan

Christopher Sönerbrandt, KI, verkställande ledamot i den studieadministrativa expertgruppen

Stefan Östlund, KTH, 2019-10-07

Kurt Bratteby, Svenska Institutet, 2019-10-30

Peter Aronsson, Linnéuniversitetet, 2019-10-31

Joakim Appelquist och Karin Rydén (Intsam), Vinnova, 2019-11-06

Elisabeth Sjöstedt (Intsam), Vetenskapsrådet, 2019-11-08

Richard Stenelo, Lunds universitet, 2019-11-08

Eva Schelin och Stefan Östholm, KK-stiftelsen, 2019-11-18

Jörgen Sjöberg, Chalmers, 2019-11-19

Karin Röding och Maria Linna Angestav, UHR, 2019-11-25

Bertil Andersson, tidigare ledamot av STINTs styrelse, 2019-11-26

Hans-Erik Nilsson, Mittuniversitetet, 2019-11-27

Lars Hultman och Joakim Amorim, Stiftelsen för Strategisk forskning, 2019-12-12

Staffan Normark, sakrevisor, 2019-12-17

Sylvia Schwaag Serger, ordförande i STINTs styrelse, 2020-01-15

Referenser

Förordning 2015:1528 med instruktion för Svenska Institutet

Intervju med Bjarne Kirsebom, www.stint.se

Holmberg, D. & Sörlin, S. (2019): Förnyare i forskningslandskapet: KK-stiftelsen 1994-2019.

Pohl, Hans (2020): Collaboration with countries with rapidly growing research: supporting proactive development of international research collaboration. *Scientometrics*, 122 (1), 287-307.

Shih, T., Gaunt, A. & Östlund, S. (2020): *Responsible internationalization: Guidelines for reflection on international academic collaboration*. Stockholm: STINT, 2020.

SOU 2018:3, En strategisk agenda för internationalisering. Delbetänkande av utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor.

SOU 2018:78, Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige. Slutbetänkande av utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor.

STINT: Impact Analysis 1994 - 2015.

STINT: Ang: Inbjudan att inkomma med underlag till regeringens forskningspolitik, U2015/1662/UH. Dnr 2015/038. 2015-11-02.

STINT: Angående inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forskningspolitik, U2019/02263/UH. Dnr 2019/78. 2019-10-31.

STINT: Linking Education and Research – the results of an international Summer School. R 19:01.

STINT: Sammanfattning av styrelsens strategisamtal 2014 - 2019, Dnr 2019/039, 2019-05-20

SWECO: Evaluation of STINT's programme Strategic Grants for Internationalisation. Final report 2017-12-03.

SWECO: Evaluation of STINT's programme Initiation Grants for Internationalisation. Final report 2019-08-13.

SUHF, Uppsala universitet, Svenska Institutet: Checklista till regeringen inför utredningen om internationalisering av högre utbildning och forskning.

Sveriges universitets- och högskoleförbund: Inspel från Sveriges universitets- och högskoleförbund inför utredning om internationalisering av högre utbildning, Dnr 0039-16, 2016-07-01.

Sveriges universitets- och högskoleförbund: Förslag till förändringar i lagar och förordningar – bättre förutsättningar för internationalisering, Dnr 0040-16, 2016-07-01.